

Popis obce

Aktuálny počet obyvateľov – **665**

- slovenskej národnosti – **661**
- českej národnosti – **3**
- maďarskej – **1**

Vekové zloženie a počet obyvateľov

- 00-18 rokov – **119**
- 19-60 rokov – **412**
- 61 a viac rokov – **134**

Údaje platné k 31.12.2015

Občania našej obce pracujú väčšinou v mieste bydliska v poľnohospodárskom družstve, v Chemolaku Smolenice, vo Výrobe kameňa a pieskov, spol. s r.o. Buková (bývalý Kameňolom), v meste Trnava (SONY), Bratislava (Volkswagen) alebo v Senici (DELPHI, spol. s r.o.) a pod.

Identifikačné údaje

- Názov obce: **Buková**
- Číselný kód obce: **506869**
- Názov okresu: **Trnavský**
- Katastrálne územie celkom: **24.300 km²**
- Poľnohospodárska pôda: **8.040 km²** (z toho **5.65 km²** orná pôda)
- Lesná pôda: **14.490 km²** (všetko zalesnené)
- Vodné plochy: **0.710 km²**

JEVIŠOVICE

Mesto Jevišovice je najmenším mestom v juhomoravskom kraji a leží v rekreačnej oblasti na južnom okraji moravskej časti Českomoravskej vrchoviny, 16 km severozápadne od mesta Znojmo. Katastrálna výmera obce je 787 ha, nadmorská výška 380 m n.m.,

počet obyvateľov 1152, priemerný vek: 40,7. V mestečku je pošta, zdravotnícke zariadenie, polícia a škola. Je tu vybudovaný vodovod, plynofikácia a čiastočne kanalizácia.

Krajina okolo malého mestečka Jevišovice bola osídlená už v praveku. Archeológovia tu našli zbytky pravekého hradiska a nálezy boli takého významu, že táto kultúra bola nazvaná podľa miesta náleziska – Jevišovická kultúra.

Prvá zmienka o Jevišoviacich pochádza z roku 1289 (pre zaujímavosť o Bukovej je prvá písomná zmienka z r. 1256), kedy sa pripomína ako majiteľ Boček z Kunštátu. Tomuto rodu patrili Jevišovice viac ako tri storočia. Na mieste hradiska bol na konci 13.storočia postavený hrad. Jeho najznámejším držiteľom bol Hynek z Kunštátu.

Jevišovice sa stali jednou z bášt husitstva na juhozápadnej Morave.

Potom, čo bol dobitý a rozborený starý hrad, páni z Kunštátu postavili nový hrad, ktorý získal Ludvik Raduit de Souches za svoje zásluhy pri obrane Brna proti Švédom v roku 1645. V časoch boja za národnú slobodu sa Jevišovice postavili do čela zápasu proti ponemčenému Znojmu. Na protest proti germanizmu bol usporiadaný v Jevišoviciach v septembri 1871 mohutný tábor ľudu (16 tisíc občanov Znojemska) pod vedením notára Jána Vlka, kde sa prvýkrát na Znojemsku spievala pieseň "Kde domov můj".

Pred koncom prvej svetovej vojny sa Jevišovice ako prvé z miest prihlásili k národnej prísaha vyjadrujúcej požiadavky slobody, vyslovené dňa 13. apríla 1918 Alojzom Jiráskom. V roku 1990 bolo historické jadro Jevišovic vyhlásené za mestskú pamiatkovú zónu. Ako nádherná perla svieti v slnku tzv. "Nový zámok" postavený koncom 17. Storočia. Jeho okolie dodnes zobia krásne sochy od Mattielliho zo zrušeného kláštora v Louce pri Znojme. Na rieke Jevišovice bola v r. 1897 postavená kamenná priehradná hrádza, ktorá v tej dobe bola prvou priehradou na Morave. K jej výstavbe boli prizvaní inžinieri z Talianska.**Začlenenie**

Z fytogeografického hľadiska patrí skúmané územie do oblasti západokarpatskej flóry, obvodu predkarpatskej flóry,

fytogeografického okresu Malé Karpaty a podokresu Brezovské Karpaty.

Z hľadiska fauny predmetné územie podľa zoogeografického členenia spadá do podkarpatského úseku v rámci provincie listnatých lesov a nachádza sa v tesnom susedstve panónskeho úseku v provincii stepí. Predmetné územie patrí do pontokaspickej provincie, poddunajského okresu a západoslovenskej časti.

Flóra

Rastlinné spoločenstvá v katastri našej obce zastupuje napr. javor poľný i horský, cesnak žltý a sivkastý, plešivec, bôľhoj lekársky, marinka farbiarska, slezinník rutovitý, dráč obyčajný, breza, zvonček, ostrica biela, krasovlas obyčajný, hrab obyčajný, čerešňa vtáčia, plamienok plotný, oman hnidákový, drieň obyčajný, ranostaj, lieska obyčajná, hloh jednosemenný, úhorník liečivý, konopáč obyčajný, buk lesný, jahoda obyčajná, jaseň štíhly, lipkavec mäkký, pakost smradľavý, brečtan popínavý, ľubovník bodkovaný, borievka obyčajná, lazerník širokolistý, zob vtáčí, mednička ovisnutá a brvitá, borovica čierna, lipnica úzkolistá a stlačená, topoľ biely, čierny a sivý, nátržník plazivý, dub cerový a plstnatý, ostružina, vrba biela, vrba rakyta, baza čierna, hlaváč žltkastý, rozchodník biely, rozchodník šesťradový, jarabina mukyňová, jarabina brekyňová, čistec rovný, lipa veľkolistá, podbeľ liečivý, divozel veľkokvetý, luskáč lekársky, fialka a mnohé ďalšie dreviny a rastliny.

Činnosťou človeka bola fauna postupne pozmenená. Najvýznamnejšie človekom podmienené zmeny boli: 1. ústup výskytu starých stromov a výrazná redukcia množstva mŕtveho rozkladajúceho sa dreva; 2. odlesnenie časti plôch za rôznymi účelmi (zakladanie lúk, ťažba nerastných surovín, výstavba ciest, elektrických vedení a pod.) a 3. intenzívne obhospodarovanie lesa spojené so zalesňovaním celej obhospodarovanej plochy, zvyšovaním prirodzenej hustoty drevín na niektorých plochách a zmenou ich druhového zloženia.

Fauna

Vtáky – myšiak hôrny, ďateľ veľký, hrdlička poľná, škorec obyčajný, skaliarik sivý, vážky – šidlo pestré, vážka, vážka obyčajná, motýle – očkáň obyčajný, piadivka tmavoškvrnná, spriadač kostihojový, očkáň timotejkový, lišaj marinkový, babôčka brestová, mlynárik repkový, mlynárik repový, modráčik vikový, modráčik slovenský, babôčka admirálska, babôčka bodliaková, mravce – mravec lesný, mravec drevokaz, blanokrídlovce – čmeľ záhradný, čmeľ skalný a čmeľ zemný, poľovné druhy zveri – jelenia, srnčia, muflónia a čierna zver. Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, v ktorej sa nachádza aj obec Buková, má rozlohu 257,7 km² a bola vyhlásená vyhláškou MK SSR č. 64/1976 Zb. Prevažuje tu 2. stupeň ochrany. Na území CHKO sa vyskytuje viac ako 220 taxónov vyšších rastlín – ohrozených aj neohrozených. Z celkového počtu 146 zistených recentných druhov mäkkýšov v Malých Karpatoch je niekoľko druhov ohrozených v rámci celej Európy. Pohorie je charakteristické výskytom viacerých ohrozených druhov vtákov, napr. orol kráľovský, sokol rároh, včelár obyčajný, výr skalný a pod. V krasovej časti pohoria majú podzemné zimoviská viaceré druhy netopierov. Z veľkých druhov cicavcov sú významné najmä lovné druhy – jeleň, srnec, daniel, diviak. Okrem nich tu žije aj muflónia zver.

Chránené vtáčie územie Malé Karpaty

Chránené vtáčie územie bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 216/2005 Z.z. Má rozlohu 5063,6 ha a skladá sa z dvoch území. Jedno územie zahŕňa časť Malé Karpaty v okresoch Bratislava III, IV, Malacky, Pezinok, čiastočne aj Senica a Trnava, druhá časť zasahuje do okresov Senica, Myjava, Piešťany a Trnava. Predmetom ochrany sú najmä sokol rároh, včelár lesný a ďateľ prostredný. Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov: výr skalný, lelek lesný, bocian čierny, ďateľ bielochrbtý, ďateľ hnedkavý, ďateľ čierny, sokol sťahovavý, muchárik bieločrký, muchárik červenohrdlý, strakoš červenochrbtý, žlna sivá, penica jarabá, prepelica poľná, krutihlav hnedý, muchár sivý, žltochvost lesný, prhl'aviar

čiernohlavý, hrdlička poľná a orol kráľovský.

Prírodná rezervácia Buková

Prírodná rezervácia Buková bola vyhlásená výnosom MK SSR č. 1161/1988-32 v roku 1988 na ochranu vzácných a chránených druhov flóry a fauny v prirodzených spoločenstvách zamokrených lúk Malých Karpát.

Celková výmera územia chráneného v 4. stupni ochrany je 9,4493 ha. K najvýznamnejším druhom mokrade Buková patria žltohlav európsky, hrachor panónsky, kosatec sibírsky, prilbica širokolistá a pod. Lokalita je významná aj z hľadiska výskytu obojživelníkov a plazov, ako sú napr. salamandra škvrnitá, jašterica obyčajná a užovka obyčajná. Predmetom ochrany sú zvyšky slatinných lúk zväzu Molinion, Calthion, Magnocaricion elatae atď. v prítokovej časti Vodnej nádrže Buková. Bylinná vegetácia je tvorená druhmi bezkolnec belasý, krvavec lekársky, mäta dlholistá, konopáč obyčajný, rebríček obyčajný, nevädzovec lúčny, praslička močiarna, ostrica Otrubova, sitina sivá, karbinec európsky, ostrica štíhla, angelika lesná, metlica trsnatá, čerkáč obyčajný, oman vrboolistý, jesienka obyčajná, pichliač sivý, kosienka farbiarska, túžobník brestový. Z rezervácie sú uvádzané druhy ostrica vzdialená, ostrica Davallova, ostrica prosová, mäta vodná, vrba rozmarínolistá, páperník úzkolistý, lipkavec podlhovastý, žltohlav najvyšší, vstavačovec májový, hadomor nízky, hrachor panónsky.

Prírodná rezervácia Buková je veľmi významná lokalita aj z hľadiska fauny. Zaznamenaných tu bolo 112 druhov stavovcov. Z toho bolo 8 druhov obojživelníkov, 2 druhy plazov, 81 druhov vtákov a 21 druhov cicavcov. Až 86 z nich (76,8 %) sú zákonom chránené. Z nich 72 patrí do kategórie ohrozených, 13 veľmi ohrozených a 1 druh je kriticky ohrozený.

Prírodná rezervácia Skalné okno

Chránené územie bolo vyhlásené úpravou MK SSR č. 2913/1986-32 na území katastra obce Buková v roku 1986. Rozloha PR je 12,22 ha. Prírodná rezervácia je v 4. stupni ochrany a nachádza sa v

oblasti Malé Karpaty v blízkosti Bielej Hory. Ide o prírodný výtvar významný z hľadiska geomorfologickej hodnoty, ktorý vznikol mechanickým zvetrávaním dolomitov. Územie je súčasťou montánnej erózo-denudačnej krajiny s puklinovo-krasovými podzemnými vodami a má charakter vrchoviny a nízkej pahorkatiny s vápnomilnou bučinou.

Na území k.ú. Buková je chráneným vodohospodárskym javom pásmo hygienickej ochrany vodného zdroja Buková. Pozostáva z troch studní, z toho dve sú využívané a majú sumárnu výdatnosť 3 l/s. Dotujú miestny vodovod. Pásmo hygienickej ochrany sa rozprestiera v pravostranných svahoch potoka Buková na lokalite Medzi Panským na rozlohe 154 ha. Z vodohospodársky významných tokov je v okolí legislatívne chránený vyhláškou MP SR č. 56/2001 Z.z. tok Trnávka.